

Szkolny Program Profilaktyki
LXIII Liceum Ogólnokształcącego im. Lajosa Kossutha
w Warszawie

- I. Podstawy prawne programu.
- II. Wstęp.
- III. Diagnoza problemów.
- IV. Cele i zadania programu profilaktyki.
- V. Plan realizacji działań (ogólny).

Działania skierowane do młodzieży:

1. Model informacyjny.
 2. Model edukacyjny.
 3. Działania zorientowane na właściwy wybór.
 4. Kształtowanie dojrzałej postawy wobec życia.
 5. Przygotowanie do pełnienia nowych ról społecznych.
 6. Działania alternatywne.
- VI. Oczekiwane efekty profilaktyki pierwszorzędowej.
 - VII. Działania skierowane do rodziców
 - VIII. Działania skierowane do nauczycieli
 - IX. Obowiązki osób odpowiedzialnych za realizację programu profilaktycznego.

I. PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU.

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483).
2. Konwencja o Prawach Dziecka z dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991 r. Nr 120, poz. 526 i 527).
3. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 1996 r. Nr 67, poz. 329 ze zm.).
4. Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. Nr 111, poz. 535 ze zm.).
5. Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 1996 r. Nr 10, poz. 55).
6. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. Nr 35, poz. 230 ze zm.).
7. Ustawa z dnia 24 kwietnia 1997 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. Z 2003 r. Nr 24, poz. 198).
8. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. Nr 61, poz. 624).
9. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 26 lutego 2002 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. Nr 51, poz. 458).
10. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 7 stycznia 2003 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno – pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. Nr 11, poz. 114).
11. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 11 grudnia 2002 r. w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych poradni psychologiczno – pedagogicznych, w tym publicznych poradni specjalistycznych (Dz. U. Nr 5, poz. 46).
12. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem (Dz. U. Nr 26, poz. 226).
13. Statut LXIII LO.
14. Program Wychowawczy LXIII LO.

II. WSTĘP.

Szkolny program profilaktyki jest programem profilaktyki środowiskowej, w którym obiektem działań jest całe środowisko szkolne.

Profilaktyka to proces wspierający zdrowie psychiczne i fizyczne poprzez pomoc potrzebną uczniowi do konfrontacji ze złożonymi, stresującymi warunkami życia oraz towarzyszenie mu w zdobywaniu wiedzy o zagrożeniach dla zdrowia oraz nabywaniu umiejętności przeciwdziałania tym zagrożeniom, a także umożliwienie mu osiągnięcia satysfakcjonującego, społecznie akceptowanego życia.

Program profilaktyki LXIII LO jest wynikiem diagnozy, w której uwzględniono potrzeby rozwojowe uczniów, potrzeby wynikające ze specyfiki środowiska szkoły oraz przemian społeczno – ekonomicznych w kraju.

Podstawowym założeniem tego programu jest eliminowanie rozpoznanych czynników ryzyka i wzmacnianie czynników chroniących.

W działaniach swych koncentrujemy się na:

- **profilaktyce pierwszorzędowej** kierowanej do całej społeczności uczniowskiej, mającej na celu promocję zdrowia i zapobieganie pojawianiu się problemów związanych z zachowaniami destrukcyjnymi, kierowanej również do nauczycieli i innych pracowników szkoły, a także do rodziców uczniów,
- **profilaktyce drugorzędowej** kierowanej do uczniów o wysokim ryzyku dysfunkcyjności, pomagając im w jego redukcji.
Tę formę profilaktyki będą realizować specjaliści współpracujący ze szkołą.

Działania profilaktyki pierwszorzędowej będą prowadzone na trzech poziomach:

- **informacyjnym** – są to działania pomocne w profilaktyce, same nie prowadzą bowiem do redukcji zachowań,
- **edukacji psychologicznej i społecznej** – to działania, które dostarczają wiedzy i umiejętności przydatnych, korzystnych lub wręcz niezbędnych do tego, by uczniowie byli w stanie sami lepiej radzić sobie z zagrożeniami, np. uzależnieniem, stresem itp. Są bardzo wiarygodne, efektywne i najskuteczniejsze ze wszystkich działań zapobiegających uzależnieniom,
- **działalności alternatywnej** – działania te mają zaspokoić potrzeby młodych ludzi, np. do bycia zadowolonym, odprężonym, potrzeby zabawy i kontaktu z innymi.

Program profilaktyki jest spójny z programem wychowawczym, harmonizuje również z:

- przedmiotami nauczania,
- godzinami do dyspozycji wychowawcy,
- zajęciami pozalekcyjnymi.

Realizacja programu po zaopiniowaniu przez Radę Pedagogiczną i Radę Rodziców spoczywa na wszystkich nauczycielach i pracownikach administracji i obsługi szkoły, przy współpracy ze specjalistami z Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej i innych instytucji działających na rzecz dzieci i rodziny.

Profilaktyka w LXIII LO ma charakter:

- działań zintegrowanych ze szkolnym zestawem programów nauczania,

- samodzielnych programów profilaktycznych skoncentrowanych wokół specyficznych celów i zadań, niezależnie od realizowanych programów nauczania,
- działań incydentalnych, które są formą odpowiedzi na konkretne zdarzenia zaistniałe w szkole lub środowisku.

Program profilaktyki podlega ewaluacji wewnętrznej i zewnętrznej i obowiązuje przez okres 3 lat i jest aktualizowany w każdym roku szkolnym.

III. DIAGNOZA PROBLEMÓW.

Spośród wszystkich faz rozwojowych okres dojrzewania stanowi szczególną fazę w życiu człowieka. Z perspektywy psychospołecznej właśnie wtedy dokonują się najważniejsze zmiany w zakresie obrazu siebie i społecznej percepcji jednostki, formowane są nowe wzorce relacji interpersonalnych, gwałtownie wzrasta liczba nowych doświadczeń osobistych i społecznych, rozwijane są umiejętności pozwalające na kształtowanie się poczucia własnej kompetencji. Tempo oraz sposoby osiągania celów rozwojowych zależą zarówno od samego nastolatka jak i od osób, z którymi się kontaktuje. Okres dojrzewania nie jest więc biernym oczekiwaniem na dorosłość i dojrzałość. Wręcz przeciwnie – w tej fazie życia ludzie są bardzo aktywni, eksperymentują z nowymi zachowaniami, poszukują nowych ról, nabywają nowych doświadczeń, a tym samym stają się innymi ludźmi o nowych prawach i obowiązkach, mającymi nowe potrzeby i oczekiwania, wypełniającymi nowe zadania. W procesie tym niezwykle ważną rolę odgrywają znaczące osoby dorosłe, a zwłaszcza rodzice i nauczyciele. (Z. Gaś 1997)

DIAGNOZA PROBLEMÓW – POTRZEBY UCZNIÓW.

PROBLEMY MŁODZIEŻY	POTRZEBY WYNIKAJĄCE Z PROBLEMÓW
<p>1. Problemy okresu dojrzewania:</p> <ul style="list-style-type: none"> – biologiczne, np. zmiany w wyglądzie, – społeczne, np. trudności w nawiązywaniu kontaktów, – psychiczne, np. „huśtawka” uczuć, – prawne, np. brak odpowiedzialności za swoje postępowanie. 	<ul style="list-style-type: none"> – potrzeba samoakceptacji, – potrzeba pozytywnego obrazu własnej osoby, – potrzeba rzetelnej informacji na temat dojrzewania, – potrzeba informacji na temat odpowiedzialności karnej dotyczącej nieletnich i młodocianych.

<p>2. Problemy zdrowotne:</p> <ul style="list-style-type: none"> – niewłaściwe odżywianie, – choroby, np.: bulimia, anoreksja, alergie, otyłość i inne, – wczesna inicjacja seksualna, – nerwice, choroby psychiczne, – nikotynizm, alkoholizm, narkomania, lekomania. 	<ul style="list-style-type: none"> – potrzeba dobrych wzorców w rodzinie, szkole i mediach, – potrzeba uświadamiania konieczności leczenia, – potrzeba asertywności i rzetelnej wiedzy na temat skutków przedwczesnej inicjacji seksualnej, – potrzeba miłości i akceptacji, – potrzeba rzetelnej wiedzy o zagrożeniach i eliminowanie mitów związanych z uzależnieniem, – potrzeba szczęścia i zadowolenia, – potrzeba zabawy i odpoczynku, – potrzeba zachowań asertywnych.
<p>3. Problemy związane z kryzysem autorytetu dorosłych:</p> <ul style="list-style-type: none"> – nieporozumienia w domu, – kłopoty w szkole, – kwestionowanie wartości dorosłych, – kwestionowanie autorytetów. 	<ul style="list-style-type: none"> – potrzeba autonomii i samodzielności, – potrzeba sukcesu w nauce, – potrzeba czytelnych i klarownych wymagań i oczekiwań rodziców i nauczycieli, – potrzeba konstruktywnych wzorców w rodzinie, szkole i mediach.
<p>4. Problemy związane z wysokim poziomem neurotyzmu:</p> <ul style="list-style-type: none"> – skłonność do przeżywania stanów lękowych, – niska odporność na stresy, – problemy adaptacyjne w nowym środowisku. 	<ul style="list-style-type: none"> – potrzeba satysfakcji, miłości oraz radości w życiu, – potrzeba radzenia sobie w trudnych sytuacjach, – potrzeba akceptacji.
<p>5. Problemy natury psychicznej:</p> <ul style="list-style-type: none"> – brak umiejętności nawiązywania kontaktów, – mankamenty komunikowania się, 	<ul style="list-style-type: none"> – potrzeba kontaktu z rówieśnikami, – potrzeba akceptacji w grupie rówieśniczej,

<ul style="list-style-type: none"> – trudności w kontaktach z rówieśnikami, – różne formy agresji. 	<ul style="list-style-type: none"> – potrzeba poczucia bezpieczeństwa i własnej wartości, – potrzeba umiejętności wyrażania swoich uczuć.
<p>6. Problemy tkwiące w środowisku:</p> <ul style="list-style-type: none"> – adaptacyjno – integracyjne w nowym środowisku szkolnym, – problemy w nauce, – niedostatek ekonomiczny, – patologia rodziny, uzależnienia. 	<ul style="list-style-type: none"> – potrzeba bezpieczeństwa i akceptacji, – potrzeba sukcesów w nauce, – potrzeba bezpieczeństwa, – potrzeba satysfakcji i zadowolenia z życia.

IV. CELE I ZADANIA PROGRAMU PROFILAKTYKI.

Meta – cel:

Promowanie zdrowego stylu życia, ochrona uczniów przed zagrożeniami.
Tworzenie szkoły przyjaznej uczniom, nauczycielom i rodzicom.

Cele główne programu:

1. Wykształcenie umiejętności i zachowań umożliwiających zdrowy styl życia;
2. Wspieranie rodziców w procesie wychowania;
3. Zapewnienie młodzieży pomocy wychowawczej i terapeutycznej;
4. Ochrona młodzieży przed zdrowotnymi i społecznymi skutkami nikotynizmu;
5. Pokazanie uczniom perspektywy zdrowego życia i drogi do satysfakcji osobistych bez używania alkoholu;
6. Zapobieganie problemom związanym z uzależnieniem młodzieży od narkotyków;
7. Rozwijanie tolerancji na odmiennosc innych;
8. Przeciwdziałanie kradzieżom na terenie szkoły i poza szkołą;
9. Ochrona uczniów przed skutkami wagarów;
10. Ukazanie uczniom zagrożeń płynących ze strony sekt;

11. Zapobieganie przedwczesnej inicjacji seksualnej;
12. Zwiększenie umiejętności młodzieży w radzeniu sobie ze stresem;
13. Dbalność o czystość i piękno języka polskiego.

Cele szczegółowe programu:

1. Przekazywanie rzetelnych informacji o zjawisku, którego profilaktyka dotyczy;
2. Kształtowanie umiejętności interpersonalnych, a w szczególności umiejętności empatycznych, współpracy, komunikowania się oraz rozwiązywania konfliktów;
3. Kształcenie umiejętności intrapersonalnych, a w szczególności samoświadomości, samooceny i samodyscypliny;
4. Kształtowanie świadomych wzorców konsumpcyjnych;
5. Rozwijanie umiejętności podejmowania decyzji oraz rozwiązywania problemów, obejmujących m. in. zdolność do wybierania pozytywnych a nie negatywnych stylów życia;
6. Rozwijanie związków z grupą społeczną i poczucia odpowiedzialności za grupę, do której jednostka przynależy (rodzina, klasa, lokalna społeczność, ogół społeczeństwa);
7. Rozwijanie dojrzałej odpowiedzialności obejmującej m. in. styl życia, postawy wobec odurzania się środkami uzależniającymi, wobec przemocy, przestępczości itd.;
8. Wpływanie na rozwój środowiska rodzinnego i szkolnego, które podnosiłoby jakość życia wszystkich jego członków;
9. Umożliwianie wczesnego rozpoznawania i diagnozowania zagrożeń oraz rozwijania strategii przeciwdziałania, bazujących na znajomości przyczyn szkodliwych uwarunkowań;
10. Budowanie konsekwentnej polityki szkolnej wobec uczniów palących papierosy;
11. Uświadomienie młodzieży szkodliwości palenia tytoniu oraz narażania osób niepalących na tzw. palenie bierne, równie niebezpieczne jak palenie czynne;
12. Uczucie młodzieży podejmowania racjonalnych decyzji związanych z alkoholem, uczenie umiejętności radzenia sobie z naciskami płynącymi ze strony grupy rówieśniczej i reklamy;
13. Dostarczenie rodzicom wskazówek pomocnych w zapobieganiu picciu alkoholu przez ich dzieci, zainicjowanie działalności profilaktycznych, które każdy rodzic może podjąć we własnym domu;
14. Dostarczenie uczniom wiedzy na temat uszkodzeń zdrowia psychicznego i fizycznego spowodowanych brakiem narkotyków;
15. Zwiększenie oddziaływań w zakresie poszerzania wiedzy nauczycieli i rodziców, dotyczącej problematyki związanej z używaniem narkotyków i innych środków odurzających;
16. Kształtowanie u uczniów postawy mądrej akceptacji i wyrozumiałości dla odmiennych zachowań innych ludzi;

17. Dostarczanie nauczycielom i wychowawcom metod, narzędzi i procedur oraz wykształcenie umiejętności pozwalających na samodzielne przeciwdziałanie agresji wśród młodzieży;
18. Kształtowanie postaw szacunku do mienia własnego, cudzego i społecznego;
19. Dostarczenie uczniom informacji o konsekwencjach moralnych i odpowiedzialności karnej za przywłaszczenie cudzego mienia;
20. Zapobieganie obniżonej frekwencji uczniów na zajęciach lekcyjnych;
21. Zapobieganie niepowodzeniom uczniów w nauce i organizowanie pomocy wyrównawczej;
22. Stworzenie uczniom poczucia bezpieczeństwa w szkole, zapobiegającego powstawaniu u uczniów postaw lękowych, które są główną przyczyną wagarów;
23. Ostrzeżenie uczniów przed najbardziej kontrowersyjnymi wspólnotami i nowymi ruchami religijnymi (sektami);
24. Ukazanie uczniom technik psychomanipulacji prowadzących do szybkiej zmiany stanu świadomości, stosowanych przez liderów sekt;
25. Kształtowanie prawidłowego stosunku młodzieży do wartości i norm związanych z miłością;
26. Uświadomienie uczniom zagrożeń wynikających z przedwczesnej inicjacji seksualnej;
27. Kształtowanie kultury zachowań w młodzieńczych kontaktach heteronomicznych;
28. Ukierunkowanie uwagi młodzieży na pozytywne i negatywne skutki stresu oraz ich wpływ na zdrowie, samopoczucie i sprawność psychospołeczną;
29. Kształtowanie umiejętności zapobiegania negatywnym skutkom stresu i redukcji napięcia emocjonalnego;
30. Zachęcanie młodzieży do stosowania w mowie i piśmie pięknej polszczyzny;
31. Dostarczanie uczniom przykładów pięknej mowy z literatury, filmu, telewizji, prasy i życia szkolnego.

ZADANIA PROGRAMU UKIERUNKOWANE SĄ NA:

1. Promowanie rozwoju jednostek w kierunku realizowania ich potencjalnych możliwości – tworzenie warunków sprzyjających rozwojowi;
2. Promowanie zdrowego stylu życia;
3. Przeciwdziałanie destrukcyjnym czynnikom takim jak: ryzyko utraty zdrowia i bezpieczeństwa, stresy rodzinne i szkolne, przemoc, izolacja społeczna, nikotynizm, alkoholizm, narkomania, przestępczość, prowadzenie niezdrowego stylu życia, trudności finansowe, niewłaściwe warunki mieszkaniowe itp.;
4. Włączenie młodzieży w organizowanie i odpowiedzialne kontrolowanie swojego życia domowego i szkolnego (z uwzględnieniem problematyki wolności od środków odurzających);
5. Umożliwienie młodzieży kontaktu z placówkami przeznaczonymi do pomagania ludziom w pokonywaniu trudności, czemu winno towarzyszyć przekonanie młodzieży, że nie jest ona odpowiedzialna za problemy, jakie przeżywają inni ludzie, ale jest zobowiązana do pomagania im.

W zakresie wiedzy dąży się do tego, aby wyposażyc młodego człowieka w:

1. Informacje dotyczące sposobów skutecznego radzenia sobie z przeżywanymi lękami, wynikającymi zarówno z problemów osobistych, jak i interakcji rówieśniczych;
2. Wiedzę o specyfice i chemicznej naturze poszczególnych środków odurzających i ich interakcjach;
3. Wiedzę o istocie wpływów środków odurzających na fizjologię układów: krążenia, oddechowego, nerwowego i rozrodczego;
4. Wiedzę o wpływie środków odurzających na sprawność koordynacji psychoruchowej, co jest szczególnie ważne przy prowadzeniu pojazdów mechanicznych oraz uprawianiu sportu;
5. Informacje o społecznych kosztach uzależnień;
6. Informacje prawne dotyczące odpowiedzialności karnej za przywłaszczenie cudzego mienia;
7. Wiedzę o istocie działania sekt;
8. Wiedzę o istocie działania i wpływu środków społecznego przekazu na zachowanie człowieka.

V. PLAN REALIZACJI DZIAŁAŃ (OGÓLNY).

DZIAŁANIA SKIEROWANE DO MŁODZIEŻY:

1. MODEL INFORMACYJNY.

ZADANIA	FORMY REALIZACJI
1. Zapoznanie uczniów z obowiązującymi regulaminami.	– Zapoznanie uczniów na godzinach wychowawczych ze Statutem szkoły, WSO, Programem Wychowawczym, Programem Profilaktyki, – Godziny wychowawcze dotyczące praw i obowiązków uczniów,
2. Tworzenie bezpiecznego, wolnego od uzależnień środowiska wychowawczego	– Godziny wychowawcze, których tematyka dotyczy środków uzależniających, – Godziny wychowawcze, których tematyka dotyczy psychicznych, ekonomicznych i społecznych skutków uzależnień, – Organizowanie spotkań z osobami zajmującymi się zawodowo profilaktyką,

szkoły.	– Spotkania z psychologiem PPP, – Programy profilaktyczne dotyczące uzależnień prowadzone przez zewnętrznych realizatorów
3.Propagowanie zdrowego stylu życia.	– Godziny wychowawcze, lekcje biologii, lekcje wychowania do życia w rodzinie, których tematyka dotyczy okresu dojrzewania, – Spotkania z lekarzami i pielęgniarką szkolną, – Dyskusje po obejrzeniu filmów na godzinach wychowawczych, – Spotkania z edukatorami na temat HIV-AIDS, – Profilaktyka raka piersi, – Godziny wychowawcze, których tematyka dotyczy zasad właściwego odżywiania (anoreksja, bulimia), – Godziny wychowawcze, których tematyka dotyczy higieny pracy umysłowej, – Godziny wychowawcze na temat uczenia się, – Spotkania z psychologiem PPP, – Spotkania z pedagogiem nt. efektywnych metod uczenia się i organizacji czasu.
4.Diagnozowanie potrzeb bytowych.	– Przyjmowanie wniosków do stypendium szkolnego, – Dofinansowanie przez Radę Rodziców uczniów w trudnej sytuacji materialnej, – Udział w programie „Wyprawka szkolna” – Indywidualne rozmowy z uczniami mające na celu rozpoznawanie sytuacji materialnej uczniów.
5. Diagnoza zachowań – rozpoznawanie sytuacji ryzykownych.	– Nauczyciele i wychowawca prowadzą obserwacje uczniów, – Wychowawcy i pedagog rozpoznają sytuację rodzinną młodzieży, – Pedagog prowadzi rozmowy z uczniami i wychowawcami.

2. MODEL EDUKACYJNY.

Działania zorientowane na osobę i wspieranie jej rozwoju.

ZADANIA	FORMY REALIZACJI

1. Kształtowanie i wzmacnianie pozytywnego i realnego poczucia własnej wartości.	<ul style="list-style-type: none"> - Wyjazdowe zajęcia integracyjno – adaptacyjne dla uczniów klas I, - Tworzenie okazji do wzajemnego poznania się poprzez imprezy klasowe i szkolne, - Ustalenie z klasą kontraktu, który uwzględni zasady obowiązujące obie strony: uczeń – nauczyciel, - Ankiety ewaluacyjne dla uczniów diagnozujące poziom poczucia bezpieczeństwa w szkole i zadowolenie z bycia uczniem LXIII LO
2.Przeciwdziałanie sytuacjom stresowym.	<ul style="list-style-type: none"> - Pomoc koleżeńska w nauce-Bank Pomocy Uczniowskiej, - Indywidualna pomoc i opieka nad uczniami posiadającymi opinię z PPP, - Godziny wychowawcze dotyczące asertywności i radzenia sobie w sytuacjach trudnych, - Indywidualne rozmowy pedagoga z uczniami, mające na celu rozładowanie napięcia emocjonalnego, powstałego na tle niepowodzeń szkolnych, konfliktów z rodzicami lub rówieśnikami, - Dodatkowe zajęcia dla maturzystów dot. stresu.
3.Kształtowanie umiejętności pracy w grupie.	<p>Zajęcia z zakresu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - poszanowania odmienności, - komunikacji werbalnej i pozawerbalnej, - Zajęcia dla klas pierwszych z realizatorami zajęć dramatycznych z Bielska-Białej.

3. DZIAŁANIA ZORIENTOWANE NA WŁAŚCIWY WYBÓR.

ZADANIA	FORMY REALIZACJI
1. Kształtowanie asertywnych postaw.	<ul style="list-style-type: none"> - Godziny wychowawcze, na których podejmowana jest tematyka asertywności, - Realizacja na godzinach wychowawczych tematów dotyczących systemu wartości i kształtowania charakteru, - Poprzez analizę postaw życiowych bohaterów literackich kształtować bądź korygować postawy moralne i myślenie wartościujące uczniów.

2. Zapoznanie z zasadami skutecznej komunikacji.	<ul style="list-style-type: none"> - W miarę możliwości zajęcia z realizatorami zewnętrznymi - Godziny wychowawcze, których tematyka dotyczy komunikacji werbalnej i pozawerbalnej.
3. Kształtowanie pozytywnego obrazu siebie.	<ul style="list-style-type: none"> - Godziny wychowawcze, na których podejmowana jest tematyka dotycząca samooceny i poczucia własnej wartości, - Promowanie sukcesów młodzieży (artystycznych, naukowych, sportowych itp.) poprzez pochwały i nagrody, stypendia za wyniki w nauce, obóz wakacyjny dla najlepszych uczniów, - Wdrażanie uczniów do systematycznej pracy nad sobą i samowychowania.
4. Profilaktyka chorób XXI wieku.	<ul style="list-style-type: none"> - Omawianie tematyki dbałości o zdrowie na godzinach wychowawczych, lekcjach biologii, wychowania fizycznego, - Gazetki ściennie i ulotki, - Udział w ogólnopolskich akcjach prozdrowotnych, - Spotkania ze specjalistami ochrony zdrowia, profilaktyka raka piersi, szyjki macicy, jąder.

4. KSZTAŁTOWANIE DOJRZALEJ POSTAWY WOBEC ŻYCIA.

ZADANIA	FORMY REALIZACJI
1. Kształtowanie odpowiedzialności za siebie i innych za podejmowane decyzje i zachowania.	<ul style="list-style-type: none"> - Godziny wychowawcze, których tematyka dotyczy właściwych wyborów, - Działalność uczniów w organizacjach uczniowskich, - Godziny wychowawcze i lekcje religii i etyki, których tematyka dotyczy hierarchii wartości i ideałów, - Dyskusje na języku polskim o wzorcach osobowych i literaturze, filmie, sztuce teatralnej itp.

2. Szerzenie wśród młodzieży znajomości prawa i wyrabianie nawyku poszanowania go.	<ul style="list-style-type: none"> – Spotkania ze Strażą Miejską „Odpowiedzialność prawna nieletnich”, – Godziny wychowawcze, których tematyka dotyczy obowiązków ucznia i odpowiedzialności za ich lekceważenie.
3. Kształtowanie właściwych postaw wobec uzależnień.	<ul style="list-style-type: none"> – Godziny wychowawcze, których tematyka dotyczy zdrowotnych i społecznych skutków uzależnień, – Zajęcia profilaktyczne z pedagogiem – Filmy edukacyjne
4. Przygotowanie uczniów do wyboru zawodu.	<ul style="list-style-type: none"> – Spotkania z psychologiem z PPP, – Udział młodzieży w akcjach „Dni otwarte”, Salon Edukacyjny Perspektyw – Udostępnianie uczniom materiałów informacyjnych przysłanych przez wyższe uczelnie, – Udział młodzieży z klas maturalnych w próbnym egzaminie dojrzałości, – Zajęcia z doradcą zawodowym, – Spotkania uczniów klas maturalnych z przedstawicielami wyższych uczelni. – Współpraca z uczelniami wyższymi.

5. PRZYGOTOWANIE DO PEŁNIENIA NOWYCH RÓL SPOŁECZNYCH.

ZADANIA	FORMY REALIZACJI
1. Przygotowanie do zdawania egzaminu dojrzałości.	<ul style="list-style-type: none"> – Przekazanie uczniom klas maturalnych informacji dotyczących egzaminu dojrzałości, – Wypełnianie deklaracji maturalnych, – Udział młodzieży w Dniach Otwartych organizowanych przez wyższe uczelnie, – Współpraca z PPP (w miarę potrzeb) w zakresie indywidualnej pomocy w wyborze studiów, – Udostępnianie aktualnych informacji o szkolnictwie wyższym, – Udział w próbnej maturze.

2. Zapoznanie z technikami relaksacyjnymi, redukującymi napięcie przed egzaminem dojrzałości.	<ul style="list-style-type: none"> – Program radzenia sobie ze stresem dla maturzystów pt. „Stres pod kontrolą”. – Spotkania z psychologiem i pedagogiem.
3. Kształtowanie postaw odpowiedzialności za innych i społecznej użyteczności.	<ul style="list-style-type: none"> – Pomoc koleżeńska w nauce, – Działalność społeczna na rzecz szkoły i środowiska lokalnego, – Propagowanie i praca młodzieży w wolontariacie.

6. DZIAŁANIA ALTERNATYWNE.

ZADANIA	FORMY REALIZACJI
1. Praca w organizacjach działających w szkole.	<ul style="list-style-type: none"> – Działalność Samorządu Uczniowskiego, – Działalność w szkolnym wolontariacie, – Uczestnictwo w WOŚP. – Uczestnictwo w innych akcjach o charakterze pomocowym.
2. Zajęcia sportowe.	<ul style="list-style-type: none"> – Udział młodzieży w zimowym obozie narciarsko-snowboardowym, – Dodatkowe zajęcia sportowe – Udział młodzieży w letnim obozie rowerowym
3. Zajęcia pozalekcyjne.	<ul style="list-style-type: none"> – W zależności od utworzenia poszczególnych zajęć pozalekcyjnych, – Warsztaty teatralne
4. Organizacja imprez masowych.	<ul style="list-style-type: none"> – Wycieczki klasowe, – Wyjścia na spektakle filmowe, teatralne – Targi edukacyjne, – Wyjazdy zagraniczne – Imprezy tematyczne wewnętrzne (dzień językowy, dzień sportu, itp.)

5. Organizacja i propagowanie olimpiad, konkursów i zawodów sportowych.	<ul style="list-style-type: none"> – Udział uczniów w konkursach wiedzy, – Udział w olimpiadach przedmiotowych, – Udział młodzieży w zawodach sportowych.
---	--

VI. OCZEKIWANE EFEKTY PROFILAKTYKI PIERWSZORZĘDOWEJ.

1. Uczniowie mają szeroką wiedzę o:

- Problemach uzależnień i ich skutkach,
- Związkach między odurzeniem a innymi chorobami, np. AIDS,
- Niebezpieczeństwie jednoczesnego używania środków chemicznych, leków i alkoholu,
- Wpływie środków odurzających na różne formy aktywności człowieka (nauka, praca, sport),
- Skutkach prawnych, społecznych i ekonomicznych używania środków odurzających,
- Placówkach interwencyjnych dla osób zagrożonych lub uzależnionych,
- Placówkach i formach pomocy dla młodzieży uzależnionej,
- Możliwościach alternatywnych spędzania czasu wolnego,
- Aktach prawnych regulujących życie szkoły.

2. Zmiany w postawach i zachowaniu. Uczeń:

- Posiada ukształtowane zasady moralne i rozróżnia zagrożenia, jakie człowiek napotyka w swym życiu,
- Przyjął prawidłową postawę wobec używania środków odurzających,
- Zmienił postawę wobec odurzających się rówieśników,
- Rozumie istotę presji rówieśników i potrafi się jej przeciwstawić,
- Nawiązuje przyjaźń z rówieśnikami zachowującymi wolność od środków odurzających,
- Ma poczucie własnej wartości i wie jak pracować nad jej podnoszeniem,
- Posiada prawidłową motywację do pokonywania trudności,
- Zna zasady dobrej komunikacji,
- Potrafi określić i nazwać pozytywne i negatywne emocje,

- Rozumie, czym jest stres i wie, jak sobie z nim radzić,
- Zna sposoby rozwiązywania konfliktów i osiągania kompromisu,
- Rozumie istotę zachowań asertywnych.

3. Aktywność alternatywna uczniów. Uczeń:

- Włącza się do realizacji programów profilaktycznych,
- Angażuje się w programy wsparcia rówieśniczego i pomocy koleżeńskiej,
- Uczestniczy w formach aktywności wykluczających używanie środków odurzających,
- Pełni funkcje społeczne w szkole,
- Podejmuje działania o charakterze wolontarystycznym.

4. Pozytywne zmiany w funkcjonowaniu szkolnym. Uczeń:

- Osiąga pozytywne wyniki w nauce,
- Podejmuje wartościowe działania edukacyjne, np.: konkursy, olimpiady, turnieje, konkursy,
- Uczestniczy w zajęciach sportowych lub innych nadobowiązkowych działaniach pozalekcyjnych,
- Nie opuszcza zajęć szkolnych,
- Pomaga słabszym uczniom w nauce,
- Przestrzega postanowień statutu.

VII. DZIAŁANIA SKIEROWANE DO RODZICÓW.

ZADANIA	FORMY REALIZACJI
1. Informowanie rodziców o pracach szkoły.	<ul style="list-style-type: none"> – Zapoznanie rodziców ze Statutem Szkoły (w tym WSO), Programem Wychowawczym, Programem Profilaktycznym, – Organizacja Dni Otwartych Szkoły. – Organizowanie kiermaszów wyrobów uczniowskich podczas zebrań z rodzicami.
2. Informowanie rodziców o funkcjonowaniu	<ul style="list-style-type: none"> – Informowanie o wynikach w nauce i zachowaniu na zebraniach rodzicielskich, dziennik

dziecka w szkole.	<p>elektroniczny</p> <ul style="list-style-type: none"> – Indywidualne spotkania rodziców z wychowawcą, – Indywidualne spotkania rodziców z pedagogiem, – Pisma informujące o obniżonej frekwencji, – Indywidualne rozmowy rodziców z dyrektorem szkoły,
3. Współpraca z rodzicami.	<ul style="list-style-type: none"> – Pomoc rodziców w organizowaniu imprez szkolnych (wigilia, konkursy, inne), – Systematyczna współpraca z Radą Rodziców.
4. Pedagogizacja rodziców.	<ul style="list-style-type: none"> – Spotkania ze specjalistami zajmującymi się profilaktyką, – Spotkania z pedagogiem i psychologiem – Polecanie lektur związanych z zagadnieniami okresu dojrzewania – Polecanie stron internetowych dot. problematyki okresu dojrzewania. – Proponowanie udziału w warsztatach organizowanych przez poradnię PP

VIII. DZIAŁANIA SKIEROWANE DO NAUCZYCIELI.

ZADANIA	FORMY REALIZACJI
1. Propagowanie kursów i szkoleń.	<ul style="list-style-type: none"> – Informowanie nauczycieli o kursach, szkoleniach i konferencjach organizowanych poza szkołą.
2. Organizowanie wewnątrzszkolnego doskonalenia zawodowego.	<ul style="list-style-type: none"> – Organizowanie szkoleń i warsztatów dla Rady Pedagogicznej na terenie szkoły,
3. Propagowanie literatury dotyczącej profilaktyki uzależnień, wychowania, komunikacji, itp.	<ul style="list-style-type: none"> – Pozyskiwanie i udostępnianie materiałów dotyczących profilaktyki uzależnień, – Proponowanie lektur związanych z szeroko rozumianym wychowaniem i komunikacją interpersonalną
4. Współpraca z pedagogiem szkolnym	<ul style="list-style-type: none"> – Udział wychowawców i nauczycieli w Zespołach Wychowawców,

	<ul style="list-style-type: none"> – Konsultacje z pedagogiem i psychologiem z poradni PP – Wymiana informacji dotyczących uczniów i ich sytuacji rodzinnej, zdrowotnej, materialnej. – Uczestniczenie w podpisywaniu kontraktów.
--	--

IX. OBOWIĄZKI OSÓB ODPOWIEDZIALNYCH ZA REALIZACJĘ PROGRAMU PROFILAKTYKI.

1. OBOWIĄZKI DYREKTORA:

- Zakłada, że w jego szkole profilaktyka musi być spójna z funkcją wychowania,
- Posiada wiedzę w zakresie profilaktyki,
- Umacnia pozytywne relacje interpersonalne w szkole,
- Premiuje doskonalących się nauczycieli,
- Zachęca młodzież do udziału w działaniach profilaktycznych,
- Włącza rodziców do współpracy w tworzeniu i realizacji szkolnych programów: wychowawczego i profilaktycznego,
- Wspiera finansowo i realizuje działania profilaktyczne w swojej szkole,
- Koordynuje i monitoruje przebieg realizacji planu profilaktyczno – wychowawczego szkoły.

2. OBOWIĄZKI PEDAGOGA SZKOLNEGO:

- Diagnozuje problemy wychowawcze szkoły,
- Wspiera wychowawców i pozostałych pracowników szkoły w realizacji zadań profilaktyczno – wychowawczych,
- Propaguje treści i programy profilaktyczne,
- Pełni indywidualną opiekę pedagogiczną nad uczniami potrzebującymi takiej opieki,
- Wspiera dyrektora szkoły w organizowaniu działań profilaktycznych,
- Bierze udział w wewnątrzszkolnym doskonaleniu (szkoleniowe posiedzenia Rady Pedagogicznej),
- Odpowiada za pedagogizację rodziców,
- Rozpoznaje potrzeby ekonomiczne uczniów i pracuje w komisji ds. Pomocy Materialnej,
- Systematycznie doskonali się w zakresie wychowania i profilaktyki,
- Na stałe współpracuje z psychologiem z PPP,

- Uczestniczy w superwizji dla psychologów i pedagogów,
- Pełni rolę koordynatora doradztwa zawodowego w szkole,
- Prowadzi Zespoły Wychowawcze.

3. OBOWIĄZKI NAUCZYCIELI I WYCHOWAWCÓW:

- Promują zdrowy styl życia i wartościowe formy spędzania wolnego czasu,
- Utrzymują osobowe relacje z uczniami poprzez indywidualne rozmowy i konsultacje,
- Współpracują z pedagogiem szkolnym,
- Konstruktywnie współpracują z gronem pedagogicznym oraz z pozostałymi pracownikami szkoły,
- Dostrzegają indywidualność ucznia, indywidualizują oddziaływania,
- Mają pozytywne relacje z rodzicami, potrafią pozyskać rodziców do współpracy,
- Realizują program wychowawczy i program profilaktyczny,
- Doskonają się zawodowo.
- Oceniają systemem punktowym zachowanie uczniów.

4. OBOWIĄZKI RODZICÓW:

- Mają dobry kontakt ze szkołą i szeroko rozumianym środowiskiem dziecka,
- Aktywnie współpracują ze szkołą, dzieląc odpowiedzialność za podejmowane wspólnie oddziaływania profilaktyczno – wychowawcze i opiekuńcze,
- Zdobywają wiedzę na temat potrzeb dzieci, zagrożeń wieku dojrzewania i sposobów przeciwdziałania im,
- Stanowią wzór osobowy dla dziecka,
- Dbają o dobry kontakt z dzieckiem.